

آفتاب وسط اتاق و من این صحنه رو تماشا می‌کنم. این یعنی من بیکارم. فقط ده صبح است که آدم بیکار میتونه از این شکار لحظه‌ها کنه. ظهر یا دوستانم قرار بیرون دارم. اینکه از باهام سوییچ بگیرم که خودش شامل مراحل پیچیده سرکوفت خوردن دانه به کنار جیب‌های مبارکم پاک‌تر از قلب نوزاد شده.

نگاه آفتاب‌های صبح

۱۲

با توجه به جایگاه رفیع وقف در فرهنگ اسلامی و توجه عمیق مردم مسلمان و فهیم کشورمان به این موضوع، از دیرباز شاهد نمونه‌های ارزشمند زیادی از عمل به این سنت گران قدر در ایران اسلامی بوده و هستیم چراکه صدقات جاریه و به‌خصوص وقف، به‌عنوان یکی از مؤثرترین شیوه‌های انفاق، موجب ماندگاری آثار خیر...

واو مثل وقف ...

۶

احسان‌مانندگار

چشمه در گفتگو با دکتر جعفریان مدیرکل پژوهش و امور آزمایشگاهی دانشگاه

دانشگاه تربیت مدرس، رتبه دوم دانشگاه‌های جامع کشور و رتبه ۴۰۰ دانشگاه‌های جهان

صفحه ۴ و ۵

- ۲ سی‌امین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی برگزار گردید
- ۳ امکان استعدادیابی ژنتیکی ورزشی به وسیله بزاق دهان
- ۷ مهمان ناخوانده
- ۸ ما «هوایمای عمودپرواز» نیستیم
- ۹ حقوق شهروندی و شهروند حقوقی
- ۱۰ به نام خالق بی‌رنگی
- ۱۱ سلام بر ابراهیم

زمین بازی عقلانیت جدید غرب؛ در صدرنشینی درصدهای آماری و به حاشیه رفتن عوامل دیگر

ریاضیات و اعداد ریاضی ساخته شد. هر چند این نظریه فیثاغورث تفسیرهای گوناگونی می‌پذیرد اما همه فهم‌ترین آن این است که عالم طبیعت بر مبنای چینش منظم عددی عناصر ساخته شده است. اما مهم این بود که این نگرش در قرون اخیر در قالبی جدید منجر به کاربرد روش هندسی و تحلیل و ترکیب ریاضی در تفسیر طبیعت شد. چیزی که از دل آن آمار و روش‌های آماری سر درآورد. آمار به عنوان شاخه‌ای از ریاضیات امروزه در همه جا حرف اول را می‌زند.

استاد فلسفه دانشگاه تربیت مدرس در توضیح این مطلب گفت: این نگرش کمی چنان با سرعت در همه زمینه‌ها توسعه و رشد یافت که همه علوم را تحت سیطره‌ی خود درآورد نه تنها علوم تجربی که علوم غیرتجربی را نیز زیر چتر خود گرفت و روش خود را به آن علوم تسری داد. امروزه در علوم طبیعی و غیرطبیعی یعنی حتی

دکتر فلاح رفیع در ادامه افزود: صرف این نگرش نمی‌تواند امر نامطلوبی باشد. این چیزی بود که بیش از ۲۴۰۰ سال قبل در یونان باستان فیلسوفانی چون فیثاغورث آن را مطرح کرده بودند که عالم براساس

بر مسیر مستقیم و قانون اینرسی. این نگاه ریاضی که از دکارت آغاز شد موجب انقلاب جدید در علم گردید که نتیجه آن نگرش کمیت‌گرایانه به همه عالم بود.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی فلاح رفیع مسئول نهاد رهبری دانشگاه تربیت مدرس در سلسله مباحث مؤلفه‌های عقلانیت غربی در جلسه این هفته‌ی شورای دانشگاه به ادامه بحث از مؤلفه‌ی کمیت‌گرایی پرداخت و افزود: رویکرد کمی به عالم و پدیده‌های آن عمدتاً از اوایل قرن ۱۷ آغاز شد. خاستگاه این رویکرد تحول در نگرش فلسفی به وجودشناسی حاکم در دوران قبل بود. سابق بر این دوره وجود براساس فلسفه ارسطویی با جوهر ذوات و نیز صورت جوهری و کیفیات واقعی در عالم تبیین می‌شد. اما در این دوره با توجه به اقتضات اجتماعی و سیاسی که نمی‌توان آن را از نظر دور داشت تبیین جدید برای تفسیر عالم جایگزین تبیین‌های سابق شد.

ایشان افزود: این تبیین جدید براساس قوانین عام ریاضی بود که عالم مادی را بر مبنای مقادیر متغیر نمودهای کمی محض توضیح می‌داد یعنی دو صفت و ویژگی عمده امتداد و حرکت. قوانین موجود در فیزیک دوران نیوتن براساس این دو ویژگی شکل گرفت اعم از قانون ثبات اشیاء در حالت اولیه مگر اثرگذاری نیروی بیرونی یا قانون حرکت

است که خیلی خطرناک است و اثرات هولناکی در سیاست، فرهنگ و غیره برجای می‌گذارد.

دکتر فلاح رفیع در پایان افزود: عقلی که در این فضای فرهنگی و اجتماع می‌اندیشد عادات و معمولاً نمی‌تواند خود را از این جو خلاصی دهد و آزادانه بیانید. این به یک معنا همان اسارت عقل است. عقلانیت کمیت‌گرا عقل‌ها را وادار می‌کند تا در چنین زمینی بازی کند.

رسوخ کرد و نرخ رایج شده و تنها معیار و مقیاس قضاوت و داوری قرار گرفت. امروزه پیش‌بینی‌ها تنها و تنها بر این مبنا صورت می‌گیرد و عوامل غیر کمی یعنی عوامل کیفی و غیرمادی اصلاً لحاظ نمی‌شود. اساساً بحث بر این نیست که عوامل کیفی را قبول داریم یا نه، ممکن است قبول داشته باشیم خیلی هم سر سخت اما در ملاحظات معمول و برنامه‌ریزی‌ها و محاسبات به آن توجه نمی‌شود و این با قبول نداشتن در باور ذهنی و قلبی در عمل هیچ فرقی نمی‌کند. این آن چیزی

با ذکر مثال‌هایی در این باره افزود: در اینجا ما فعلاً قصد قضاوت ارزشی نداریم و از خوب و بد این رویکرد چندان سخن نمی‌گوییم البته این رویکرد در روش و متدولوژی علم برای پیشرفت علمی خیلی خوب بود و نتایج پرباری را در علم حاصل کرد اما آنچه خیلی برای جوامع مضر بود و حتی برای علم که امروزه حتی عالمان تجربی هم به آن اعتراف دارند این واقعیت تلخ بود که کمیت‌گرایی همه جا حرف اول را زد و درصد آماری در صدر نشست. این صدرنشینی درصدها در همه جا

در علوم انسانی با این روش به پژوهش پرداخته می‌شود. در علوم انسانی صرف نظر از اقتصاد و مدیریت حتی در علمی چون جامعه‌شناسی و روان‌شناسی نیز همین رویکرد رواج دارد. لذا شما در همه جا صحبت از آمار و درصدهای آماری را مشاهده می‌کنید. حتی در مشاوره‌های بالینی که شاخه‌ای از روان‌شناسی است نیز همین رویکرد به شدت جاری است.

مسئول نهاد رهبری دانشگاه تربیت مدرس

سی‌امین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی برگزار گردید

دکتر محمد تقی احمدی رئیس دانشگاه در ابتدای این نشست اظهار داشت: پایداری و خوداتکایی دانشگاه دو شاخه است که یک شاخه آن مربوط به مباحث اقتصادی و دیگری مربوط به امور مدیریتی و تصمیم‌گیری و اقدامات و سیاست‌گذاری‌های دانشگاه می‌باشد که ما در این جلسه به بخش مربوط به اقتصادی آن می‌پردازیم.

وی افزود: در حال حاضر دانشگاه‌های کلاسیک با چالش‌هایی مواجه شده‌اند و بسیاری از جوانان برای تحصیل در دانشگاه رغبتی نشان نمی‌دهند و احساس می‌کنند با حداقل دانشی که کسب می‌کنند و با ظرفیت‌های ایجاد شده در فضای مجازی و اینترنت، می‌توانند با ورود به حوزه کارآفرینی توفیقات بیشتری را کسب نمایند و این امر تقاضا برای آموزش عالی را به چالش کشیده است و تقاضای تحصیل آکادمیک در ذهن بسیاری از پویندگان علم و فناوری در حال کاهش است و بیشتر به دنبال آموزش‌های حرفه‌ای و شکار فرصت‌های فناوری و حرفه‌ای هستند که این امر تهدیدی برای درآمد دانشگاه‌ها محسوب می‌شود.

شدت کاهش داده‌اند.

دکتر احمدی با اشاره به روش‌های درآمدزایی و پایداری اقتصادی برای دانشگاه اذعان داشت: در این راستا هدف‌گیری ما در آموزش و پژوهش، توسعه مخاطبین است و باید طیف مخاطبین دانشگاه را افزایش دهیم و فقط به طیف جوانان و گروه سنی خاصی نپردازیم.

رئیس دانشگاه خاطر نشان کرد: در خصوص درآمدزایی، کشف و شکار فرصت‌های بین‌المللی نیز باید مورد توجه قرار گیرد. دوره‌های آموزشی باید همراه با درآمد اقتصادی در زمینه‌های خوبی که دانشگاه ما قابلیت درخشش بین‌المللی در آن را دارد همراه باشد مانند کارگاه و مدارس تابستانی و زمستانی. در پژوهش نیز کشف و شکار فرصت‌های گزینش‌های علمی و فناوری باید مورد توجه قرار گیرد و بتوانیم از امکانات سازمان‌های بین‌المللی استفاده‌های لازم را ببریم.

وی ادامه داد: توسعه آموزش حرفه‌ای در تراز میانی و کسب مهارت علم و فناوری که تقاضای بالایی نیز در جامعه دارد، می‌تواند از سوی دانشگاه مورد توجه قرار بگیرد و روند توسعه آموزش عالی فقط به سمت توسعه تحصيلات تکمیلی نباشد. همچنین کارگاه‌های تخصصی و آموزشی داخلی و فروش خدمات مدیریت، اجرایی و آموزشی

وی به سایر چالش‌های اقتصادی پیش روی دانشگاه‌ها اشاره کرد و گفت: از سوی دیگر با توسعه یادگیری الکترونیکی و یادگیری از راه دور، دسترسی به دانشگاه‌های خوب دنیا برای افراد متقاضی فراهم شده است و این امر برای دانشگاه‌های ملی هر کشور یک چالش به شمار می‌رود. همچنین با عبور از رشد شگفت‌انگیز جوانان در سه دهه گذشته، ما با کاهش جمعیت متقاضی برای ورود به دانشگاه‌ها مواجهیم و با پیش‌بینی‌های صورت گرفته جمعیت در آینده نیز رشد چشمگیری نخواهد داشت. رئیس دانشگاه یادآور شد: مساله زمانی و مکانی خاص ایران نیز با توجه به زیرساخت‌های خاص آن و عدم اشاره به حدود و مقدار و کیفیت آموزش رایگان ذکر شده در قانون اساسی کشور، دانشگاه‌ها را دچار مشکل کرده است. همچنین مقطع زمانی خاصی که در آن زندگی می‌کنیم، تعویق بودجه‌های دولتی و کاهش و عدم تخصیص بودجه، دانشگاه‌ها را با مشکل مواجه نموده است که همه این موارد سبب شده است تا برای پایداری این سازمان ارزشمند چاره‌های بیندیشیم.

وی تصریح کرد: ترند و گرایش جهانی به این سمت پیش می‌رود که دانشگاه‌ها از دولت جدا شوند و دولت‌ها سوبسید و پشتوانه خود نسبت به دانشگاه‌ها را به

شود که در آن صورت از مسیر خود منحرف خواهد شد بلکه مهم این است که بخشی از ارزش کار علمی دانشگاه در جامعه و صنعت قابل فروش باشد و جامعه باید بهای دستاوردها و کالاهای آموزشی و پژوهشی و فناوری که از سوی دانشگاه تولید می‌شود را بپردازد و این امر به درایت و هوشمندی ما برمی‌گردد تا دانش و توانمندی ارزشمند آکادمیک را به گونه‌ای عرضه نماییم که جامعه به آن علاقه‌مند شده و برای آن هزینه بپردازد.

در ادامه میزگرد پایداری اقتصادی دانشگاه، چالش‌ها و فرصت‌های پیش رو با حضور دکتر علینقی مشایخی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف، دکتر جعفر توفیقی، دکتر برات فبادیان، دکتر حسین سیفی و دکتر محسن محمد زاده از اعضای هیئت علمی دانشگاه برگزار شد.

گزارش اجمالی از طرح تحول راهبردی از سوی دکتر مینایی، نایب رئیس کمیته راهبری طرح تحول راهبردی دانشگاه، ارائه گزارش دفتر ارزیابی و بهینه‌سازی عملکرد درباره ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی و میزگرد بحث و تبادل نظر با مشارکت حاضران در نشست، از دیگر برنامه‌های سی‌امین گردهمایی مدیران گروه‌های آموزشی بود.

و پژوهشی به صنعت و سازمان‌ها نیز در راستای درآمدزایی دانشگاه می‌تواند موثر باشد.

دکتر احمدی اظهار داشت: اگر به دانشگاه‌های موفق دنیا نگاه کنیم می‌بینیم بودجه‌بندی آنها ترکیبی از بودجه دولتی، وقف، شهریه، ارائه و فروش خدمات علمی و ... است که در حال حاضر دانشگاه ما فقط از محل درآمد آموزشی حدود ۱۵ تا ۱۸ درصد بودجه خود را تامین می‌کند و ۸۵ درصد بودجه متکی به دولت است.

وی تاکید کرد: در طرح تحول راهبردی دانشگاه، پیش‌بینی شده طی ۵ سال آینده بتوانیم با رشد درآمدهای دانشگاه، ۵۰ درصد بودجه خود را از محل غیردولتی تامین کنیم. همچنین دانشگاه برنامه‌ای دارد که میزان درآمدزایی از سوی هر دانشکده، گروه و هر عضو هیئت علمی برای دانشگاه مشخص شود و هر عضو هیئت علمی مواردی را برای درآمدزایی و پشتوانه اقتصادی دانشگاه انتخاب و نسبت به تامین آن متعهد شود که این امر در ترفیع، تبدیل وضعیت و ارتقای اعضای هیئت علمی تاثیرگذار خواهد بود.

وی با بیان اینکه دانشگاه برای درآمدزایی نباید به بنگاه اقتصادی تبدیل شود، تاکید کرد: درآمدزایی دانشگاه بدان معنا نیست که دانشگاه به یک بنگاه اقتصادی تبدیل

امکان استعدادیابی ژنتیکی ورزشی به وسیله بزاق دهان

عضو هیئت علمی گروه تربیت بدنی دانشگاه درباره‌ی طرح استعدادیابی ژنتیکی ورزشی با استفاده از بزاق دهان و ارزیابی ژن‌ها اظهار داشت: مساله ژنتیک و ورزش موضوع خیلی جدی است که سال‌هاست در زمینه استفاده از علم ژنتیک در حوزه ورزش کارهای علمی زیادی صورت گرفته است. به طوری که ۵۰ درصد از توانایی‌های افراد در حوزه ورزش به زمینه‌های ژنتیک برمی‌گردد که این میزان را از ۲۰ تا ۸۰ درصد تخمین زدند.

دکتر قراخانو افزود: در ایران نیز برای اولین بار در موسسه ژن ورزش که به پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس و مرکز نوآوری و فناوری ورزشی پژوهشگاه علوم ورزشی مربوط است پس از ۳ سال کار بی وقفه موفق شدیم با بهره‌گیری از روش‌های آزمایشگاهی به شکل مناسب و

استاندارد و با استفاده از بزاق دهان افراد به بررسی ۴۳ ژن مرتبط با توانایی‌های بدنی و فعالیت‌های ورزشی بپردازیم. وی در خصوص مزایای این تکنیک خاطر نشان کرد: این تکنیک به ما اجازه می‌دهد تا در سنین نونهالی و نوجوانی به افراد توصیه کنیم در چه رشته‌های ورزشی می‌توانند موفق باشند و در کدام رشته‌ها شانس موفقیت آنها کمتر است. این امر سبب می‌شود تا وقت و منابع مالی بسیاری صرفه‌جویی شود و از نظر روحی هم افراد نونهال و نوجوان کمتر دچار شکست شوند. متأسفانه طی سال‌های گذشته افراد زیادی بودند که برای موفقیت در یک رشته ورزشی وقت و هزینه‌های زیادی صرف کردند که در پایان تلاش آنها چشمگیر نبوده است. برعکس افرادی که متناسب با استعداد خود وارد یک رشته ورزشی شدند به سرعت توانستند پله‌های ترقی را طی کنند. استعدادیابی ژنتیکی ورزشی یکی از مسیرهای علمی برای رسیدن به چنین هدف بزرگی است. دکتر قراخانو با بیان این که تمرینات زمانی موثر خواهد بود که براساس خصوصیات ژنتیکی افراد و به طور ویژه طراحی شده باشد، افزود: ما توانستیم این روش را با کمک تیم تحقیقاتی متشکل از خود من و فلاح متخصص فیزیولوژی ورزش و رحیمی و اکبری متخصص ژنتیک دانشگاه تربیت مدرس در ایران پیاده کنیم. در حال حاضر تلاشمان بر این است تا امکان ارائه خدمات را برای تمام افراد جامعه و بویژه در سطوح ورزش قهرمانی فراهم کنیم.

که آماده ارائه چنین خدماتی هستیم. سعی داریم با وزارت ورزش نیز در این خصوص ارتباطات رسمی بیشتری برقرار کنیم. البته برای اجرایی شدن چنین طرحی تاکنون نزدیک به صد میلیون تومان هزینه شده است. هزینه افراد مراجعه کننده نیز برای انجام هر نمونه ۵۰۰ هزار تومان است که اگر به صورت گروهی ثبت‌نام صورت بگیرد هزینه‌ها تا یک سوم و حتی تا ۵۰ درصد کاهش پیدا خواهد کرد. دکتر قراخانو در پایان تاکید کرد: این طرح فرآیند استعدادیابی در کشور را یک گام به کشورهای پیشرفته نزدیک کرده و از ائتلاف سرمایه‌های مالی و انسانی جلوگیری خواهد کرد. این کار با دقت بالا و هزینه بسیار کم در کشور در حال پیاده شدن است و عملاً به مرحله تجاری رسیده و به عنوان یک خدمت علمی به مردم عرضه می‌شود.

دو عضو هیئت علمی دانشگاه در میان برگزیدگان نهمین دوره جشنواره بین‌المللی فارابی

نهمین جشنواره بین‌المللی فارابی معرفی شد.

براساس اعلام دبیرخانه جشنواره، تعداد آثار دریافت شده در نهمین دوره جشنواره بین‌المللی فارابی چهار هزار و ۱۸۳ اثر بود که بیشترین فراوانی به گروه «فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان» با تعداد ۵۹۵ اثر و کمترین آن به گروه «فناوری اطلاعات، کتابداری و اطلاع‌رسانی» با تعداد ۱۴۱ اثر تعلق داشت. به لحاظ قالب اثر از دو هزار و ۴۲۸ اثر حدود ۵۸ درصد در قالب کتاب، ۴۵۸ اثر در قالب گزارش اختتام‌یافته پژوهش، ۵۱۱ اثر در قالب رساله دکتری، و ۷۸۶ اثر در قالب پایان‌نامه کارشناسی ارشد به این جشنواره ارائه گردید که در پایان ۴۲ برگزیده نهایی معرفی و تقدیر شدند.

گفتنی است جشنواره بین‌المللی فارابی ویژه تحقیقات علوم انسانی و اسلامی با هدف شناسایی و ارتقای پژوهش‌های این حوزه توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری دو سازمان بین‌المللی یونسکو و آیسسکو و برخی مراکز مهم علمی و پژوهشی داخلی در دو سطح «بزرگسال» و «جوان» (زیر ۳۵ سال) به صورت سالانه برگزار می‌شود.

جستارهای زبانی دانشکده علوم انسانی به مدیر مسئولی دکتر عیسی متقی زاده و سردبیری دکتر حمید رضا شعیری به عنوان نشریه علمی پژوهشی برتر در

ضرورت، دلالت و جهان‌های ممکن به عنوان برگزیده سوم بخش بزرگسال در گروه فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان عرفان معرفی و تقدیر شدند. همچنین دوماهنامه

دکتر حسن دانائی‌فرد و دکتر محمد سعیدی‌مهر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه به عنوان برگزیده نهمین جشنواره بین‌المللی فارابی در بخش داخلی معرفی و مورد تجلیل قرار گرفتند. همچنین نشریه جستارهای زبانی دانشکده علوم انسانی دانشگاه نیز به عنوان نشریه علمی پژوهشی برتر معرفی شد.

در آئین اختتامیه نهمین جشنواره بین‌المللی فارابی که ۲۴ دی ماه با حضور رئیس جمهور، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و جمعی از نخبگان و چهره‌های علمی و فرهنگی کشور در سالن اجلاس سران برگزار گردید، از آثار برتر محققان، پژوهشگران و نویسندگان در حوزه‌ی علوم انسانی و اسلامی داخلی و خارجی تقدیر شد.

بر این اساس دکتر حسن دانائی‌فرد با ارائه اثر نهضت‌های مدیریتی در بخش دولتی، گذشته، حال و آینده به عنوان برگزیده سوم بخش بزرگسال در گروه علوم اقتصادی، مدیریت و حسابداری و دکتر محمد سعیدی‌مهر با ارائه اثر

چشمه در گفتگو با دکتر جعفریان مدیرکل پژوهش و امور آزمایشگاهی دانشگاه

دانشگاه تربیت مدرس، رتبه دوم دانشگاه‌های جامع کشور و رتبه ۴۰۰ دانشگاه‌های جهان

مشارکت بیش از ۶۰ درصد اعضای هیئت علمی با اعلام اولویت تحقیقاتی محقق شد. در مرحله دوم در راستای اولویت‌ها، برنامه‌های پژوهشی ۵ ساله اعضای هیئت علمی ارائه شد. در مرحله سوم هسته‌های پژوهشی استخدام شد. در موج دوم طرح تحول راهبردی دانشگاه که ترم قبل به پایان رسید، تعهد داشتیم بین ۵ تا ۱۰ هسته پژوهشی را شناسایی کنیم که خوشبختانه ۱۲ هسته مورد تأیید شورای هدایت و نظارت طرح ارتقای تراز دانشگاه قرار گرفته است و تا پایان سال قراردادهای منعقد خواهد شد. امیدواریم تا پایان سال، حداقل ۳ هسته‌ی پژوهشی دیگر نیز اضافه و با حداقل ۱۵ هسته‌ی طرح را آغاز کنیم که در این صورت یکی از اتفاقات خوب برای دانشگاه رقم خواهد خورد.

***یکی از سؤالات متداول در سالیان اخیر، توجه بی‌رویه به مقالات پژوهشی صرف و ارزش غیرواقعی قائل شدن برای آن است. از نظر جنابعالی، چرا مشکلات واقعی کشور در مرحله‌ی عمل به جای واردات از کشورهای دیگر، درون‌زا و بومی و با اتکا به توان دانشگاه‌های داخل بررسی و حل نمی‌شود. در دنیای معاصر، دقیقاً به چه مقوله‌هایی پژوهش گفته می‌شود؟**

بله این مطلب به‌عنوان یک مسئله در سطح کشور مطرح هست. البته رفتار در دانشگاه‌های مختلف، متفاوت است. اما در کل بنده موافقم که توجه بیش‌ازحد به خود مقالات شده است در حالی که باید اثرگذاری مقالات در جامعه نیز ارزیابی گردد. این سؤال عمیقی است و جواب

است که اساتید محترم می‌توانند در قالب هسته‌های پژوهشی با اولویت بین‌رشته‌ای در کنار مجموعه دانشجویان پسادکتر، دکتر و کارشناسی ارشد زمینه‌ای را فراهم کنند که در راستای اولویت‌های کشور گام بردارند. به‌طور مشخص، در طی یک دوره‌ی سه‌ساله به‌صورت صد درصد حمایت می‌شوند. انتظار می‌رود که این هسته‌ها بتوانند در سال چهارم بخشی از هزینه‌های اداره‌ی امور خود را از طریق پژوهانه، ارتباط با جامعه و نیازسنجی جذب کنند و در سال پنجم بتوانند با کسب مهارت‌هایی در راستای اولویت‌های کشور به‌طور مستقل فعالیت کنند. این یکی از برنامه‌های دانشگاه است که به‌طور ویژه به آن توجه می‌شود و امیدواریم با سرعت بالایی ما را به سمت دانشگاه‌های کارآفرین پیش ببرد.

در صورتی که بودجه‌های مربوطه تأمین شود، قرار است در مراحل ابتدایی این طرح با ۱۰۰ هسته پژوهشی اجرایی شود. این برنامه آغاز شده، لیکن با توجه به محدودیت‌هایی که داشتیم در سال ۹۶، با ۱۵ هسته کلید خواهد خورد. موارد دیگر هم هست از جمله تعیین اولویت‌های پژوهشی دانشگاه با توجه به اولویت‌های کشور، جهت‌دهی و ساماندهی برنامه‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه در راستای اهداف ترسیم شده.

این فرایند در سطح دانشگاه آغاز شده و امیدواریم ما را به هدف مطلوب دانشگاه در مسیر حرکت به سمت دانشگاه‌های کارآفرین سوق بدهد. در همین مسیر در گام اول، برنامه‌های اعضای هیئت علمی برای موج اول طرح تحول راهبردی با

چه دستاوردی برای دانشگاه به ارمغان خواهد آورد؟

در حال حاضر دانشگاه ما پژوهش محور است و البته در ادامه برای ورود به عرصه دانشگاه‌های کارآفرین برنامه‌های متعددی داریم. تلاش می‌کنیم پژوهش دانشگاه را بر اساس برنامه بلندمدت دانشگاه در افق ۱۴۰۴ پیش ببریم. در مجموعه پروژه‌هایی که در این برنامه راهبردی به پژوهش دانشگاه محول شده است، ۱۶ کلان پروژه داریم که در قالب آن‌ها زیرپروژه‌هایی را تعریف کرده‌ایم و به سمت اهداف تعیین‌شده حرکت می‌کنیم. یک نمونه از آن، برنامه‌ی ایجاد هسته‌های پژوهشی در سطح دانشگاه است که در قالب برنامه‌ی طرح ارتقای تراز دانشگاه به تراز بین‌المللی که در سطح وزارتخانه هم تأیید و پیش‌بینی شده است. روش آن بدین صورت

اساتید محترم می‌توانند در قالب هسته‌های پژوهشی با اولویت بین‌رشته‌ای در کنار مجموعه دانشجویان پسادکتر، دکتر و کارشناسی ارشد زمینه‌ای را فراهم کنند که در راستای اولویت‌های کشور گام بردارند. به‌طور مشخص، در طی یک دوره‌ی سه‌ساله به‌صورت صد درصد حمایت می‌شوند. انتظار می‌رود که این هسته‌ها بتوانند در سال چهارم بخشی از هزینه‌های اداره‌ی امور خود را از طریق پژوهانه، ارتباط با جامعه و نیازسنجی جذب کنند و در سال پنجم بتوانند با کسب مهارت‌هایی در راستای اولویت‌های کشور به‌طور مستقل فعالیت کنند.

***در ابتدا خودتان را معرفی و حوزه‌ی مسئولیت خود را به مخاطبین توضیح دهید.**

علی جعفریان دهکردی، دانشیار دانشکده‌ی مهندسی مکانیک دانشگاه تربیت مدرس هستم. از خردادماه سال قبل مسئولیت مدیریت پژوهش و امور آزمایشگاه‌های دانشگاه را تقبل کردم. در مجموعه معاونت پژوهشی مدیریت‌هایی شامل مرکز فناوری اطلاعات دانشگاه، کتابخانه مرکزی، دفتر پژوهش‌های کاربردی و انتشارات دانشگاه را داریم که بنده در بخش مدیریت پژوهش و امور آزمایشگاه‌ها به‌عنوان یکی از مدیریت‌های حوزه معاونت در خدمت شما هستم و در خصوص امور مربوط به پژوهش اعضای هیئت علمی و دانشجویان و امور مربوط به آزمایشگاه‌هایی که در سطح دانشگاه هست، انجام‌وظیفه می‌کنم. می‌توان گفت بیشترین ارتباطات دانشجویان و اساتید با بخش مدیریت پژوهشی و امور آزمایشگاه‌هاست. در بخش دانشجویی امور مربوط به مجوز دفاع، تسویه حساب‌ها، شرکت در همایش‌ها، بخش مجلات، پرداخت حق‌التألیف مقالات و در بخش آزمایشگاهی نیز تأمین تجهیزات آزمایشگاه‌ها و نظارت بر امور مربوط به آن‌ها در این مدیریت تعریف شده است.

*** فعالیت‌ها و دستاوردهای پژوهشی شاخص دانشگاه تربیت مدرس در سال‌های اخیر را به‌طور خلاصه مطرح نمایید و بفرمایید جایگاه دانشگاه تربیت مدرس از لحاظ سطح پژوهش در ایران و جایگاه بین‌المللی چگونه است؟**

فعالیت‌های شاخص دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری بسیار گسترده است. در هر سال، کتابچه مربوط به پژوهشگران برتر بالغ بر ۱۵۰ صفحه منتشر می‌شود که مؤید عرض بنده هست. این کتاب مجموعه فعالیت‌های شاخص دانشگاه است و عملاً در هفته‌ی پژوهش از مجموعه این فعالیت‌ها تقدیر می‌شود که شاخص‌های متعددی را شامل می‌شود. به‌طور خلاصه، در سطح ملی عموماً رتبه ۳ تا ۵ و رتبه دوم دانشگاه‌های جامع را کسب کرده‌ایم. از لحاظ جهانی، بر اساس شاخص لایدن رتبه حدود ۴۰۰ را در اختیار داریم. به‌عنوان یک دانشگاه جوان با توجه به عمر کوتاه دانشگاه، کسب چنین رتبه‌ای نشان‌دهنده این مسئله است که فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه در سطح قابل قبولی شاخص بوده که چنین رشدی اتفاق افتاده است.

*** با توجه به شاخص بودن دانشگاه تربیت مدرس در سطح تحصیلات تکمیلی و نمونه‌های موفق دانشگاه نسل سوم و چهارم در دنیا، دانشگاه تربیت مدرس چه مأموریت ویژه‌ای برای آینده خود در حوزه‌ی پژوهش در نظر گرفته است؟ طرح تحول راهبردی دانشگاه در حوزه پژوهش**

موتور محرکه دانشگاه دانشجویان هستند و البته نباید از نقش کلیدی اعضای هیئت علمی نیز غافل شد. ما دانشگاهی هستیم که در یک مدت کوتاه موفقیت‌های چشمگیری کسب کرده است که حتماً این امر مدیون تعامل مؤثر اساتید و دانشجویان است. در بخش دانشجویی، این حمایت و تشویق دانشجویان مستمر است. به عنوان نمونه، دانشجویان ما می‌توانند در همایش‌ها شرکت کنند، تا سقف معینی هزینه‌های مربوط به یک همایش خارجی برای دانشجویان دکترا و همایش‌های داخلی برای دانشجویان کارشناسی ارشد تأمین می‌شود. برای مقالات تألیفی تا سقف ۱،۲۵۰،۰۰۰ تومان به ازای هر مقاله به صورت نامحدود تشویقی اهدا می‌شود.

تربیت مدرس، هم‌زمان با پیشرفت برنامه راهبردی دانشگاه این اختراعات به صورت ویژه مورد توجه قرار خواهد گرفت.

***برگزاری هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران برتر دانشگاه در حوزه‌های متنوع رخداد بسیار مناسب و مفیدی است. پیرامون این برنامه صحبت و اهمیت آن را تشریح فرمایید.**

در راستای تشویق پژوهشگران دانشگاه در بخش اساتید، کارشناسان و دانشجویان، سال‌هاست که چنین برنامه‌ای در سطح کشور برگزار می‌شود. در حوزه پژوهش دانشگاه هم توجه ویژه‌ای به آن شده است. کتابچه پژوهشگران برتر که در پورتال معاونت پژوهشی بارگذاری شده است فعالیت‌های گسترده قابل تقدیر دانشگاه را نشان می‌دهد. ما هر ساله این مسئله را بررسی می‌کنیم که در بخش‌های مختلف مثل مقالات برتر، مجریان طرح‌های کاربردی برتر، در بخش مسیر ارتقای اعضای هیئت علمی که با امتیاز ویژه‌ای فرایند ارتقا را طی کرده‌اند، در بخش یک درصد دانشمندان برتر، مراکز پژوهشی برتر،

دادن به آن ساده نیست. عملاً باید پژوهش‌ها دسته‌بندی شوند. قرار نیست همه پژوهش‌ها در جامعه اثربخشی مستقیم داشته باشد. از طرفی قرار هم نیست همه پژوهش‌ها در سطح دانشگاه و در حد کسب امتیاز مقاله باقی بماند. اما باید توجه داشت که به هر حال مقاله جایگاه خود را دارد. ما باید بتوانیم از طریق مقالات، در مقیاس بین‌المللی دانش خود را به دنیا عرضه کنیم و این فرایندی است که در رشد دانشگاه بسیار مؤثر است. اما این که چرا ما این قدر توجه به مقالات داشته‌ایم؟ به نظر بنده ما در یک دوره‌ی گذار هستیم. دانشگاه‌های ما در حال گذر از مراحل هستند که به نظر من این سیر خیلی غیرطبیعی نبوده است که ما بگوییم ما توجه‌مان به مقالات صرف بوده و قرار است همین‌طور هم باقی بماند.

الآن داریم مشاهده می‌کنیم که این دانش سیر خود را برای تبدیل شدن به فناوری طی می‌کند و در پارک‌های علم و فناوری مسئله تجاری‌سازی به صورت فزاینده مطرح است. در برنامه دانشگاه در مسیر تشکیل هسته‌های پژوهشی نیز برون‌دادهای متفاوتی مورد انتظار است که تنها یکی از آن‌ها مقالات پژوهشی است. البته در سطح بین‌المللی اصلی‌ترین شاخص ارزیابی دانشگاه‌ها، مقالات است. این هم ممکن است اختلالاتی را برای کشور به وجود بیاورد که توجه‌مان را از مقالات برداریم.

اما به عنوان مثال، هسته‌های پژوهشی علاوه بر مقالات با JCR بالای ده درصد، بعد از سال پنجم باید بتوانند هزینه‌های خود را از طریق ارتباط با جامعه برآورده کنند.

اتفاقاً مبنای اولیه برای تأیید هسته‌های پژوهشی، که امتیاز قابل توجهی هم دارد این است که یک هسته نوآور در راستای اولویت‌های پژوهشی کشور باشد. به هر شکل این مسئله مورد توجه بوده است که هسته‌هایی تأیید شوند که عملاً بین‌رشته‌ای باشند و این نوید آن را می‌دهد که به محصولات فناورانه سوق پیدا کند.

*** اختراعات در حوزه پژوهشی دانشگاه چه جایگاهی دارند؟ آیا تاکنون از اختراعی یا از صاحب اختراعی در دانشگاه حمایتی شده است؟ بعضاً در این موارد گلايه‌هایی وجود داشته است که دانشگاه تربیت مدرس حمایت یا مشوق‌های ملموسی از اختراعات و مخترعین ندارد. در مورد اختراعات، ما مجموعه حمایت‌هایی در حوزه پژوهش دانشگاه داریم. به عنوان نمونه در مورد پتنت‌های بین‌المللی بخشی از هزینه‌ها را وزارت علوم حمایت می‌کند. مابقی حمایت‌ها را دانشگاه پوشش می‌دهد که البته مبلغ قابل توجهی است. در مورد اختراعات داخلی که مورد تأیید مراجع ذی‌ربط هستند کلیه هزینه‌های ثبت آن‌ها پرداخت می‌شود. آن‌هایی که حداقل امتیازی را کسب کنند -حدوداً چهار الی پنج اختراع در هر سال- در هفته پژوهش مورد تقدیر قرار می‌گیرند. البته در مدل بومی توسعه کارآفرینی دانشگاه**

هسته‌های فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان رویشی دانشگاه، کتاب و مجله برتر، در بخش دانشجویی شامل پژوهشگران فرادکتر، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های برتر و ... تقدیر صورت می‌گیرد. هدف این است که در قالب گردهمایی فعالان حوزه پژوهش دانشگاه از آنان تقدیر شود. سعی می‌شود که هر سال بهتر از سال‌های قبل برنامه برگزار شود.

*** آیا در هفته پژوهش از موتور محرک پژوهش یعنی دانشجویان قردانی درخوری صورت می‌گیرد؟ (نمونه عینی که گلايه خود را به‌طور علنی و شفاف بیان می‌دارد آقای دکتر مطهری دانش‌آموخته دانشگاه می‌باشند که علی‌رغم داشتن لوح تقدیر و تندیس‌های متنوع از معاونت‌ها و ریاست دانشگاه و حتی وزرا و معاون اول رئیس‌جمهور و موارد پژوهشی متعدد، در زمانی که لازم به قردانی واقعی در فرایند جذب هیئت علمی بود هیچ‌یک از ارکان دانشگاه کوچک‌ترین توجهی ننموده و با بی‌تفاوتی نسبت به این نیروی انسانی نمونه و نخبه دانشگاه رفتار نمودند.)**

عملاً موتور محرک دانشگاه دانشجویان هستند و البته نباید از نقش کلیدی اعضای هیئت علمی نیز غافل شد. ما دانشگاهی هستیم که در یک مدت کوتاه موفقیت‌های چشمگیری کسب کرده است که حتماً این امر مدیون تعامل مؤثر اساتید و دانشجویان است. در بخش دانشجویی، این حمایت و تشویق دانشجویان مستمر است. به عنوان نمونه، دانشجویان ما می‌توانند در همایش‌ها شرکت کنند، تا سقف معینی هزینه‌های مربوط به یک همایش خارجی برای دانشجویان دکترا و همایش‌های داخلی برای دانشجویان کارشناسی ارشد تأمین می‌شود. برای مقالات تألیفی تا سقف ۱،۲۵۰،۰۰۰ تومان به ازای هر مقاله به صورت نامحدود تشویقی اهدا می‌شود.

در مورد آقای دکتر مطهری البته من اطلاع دقیقی از این سوابق ندارم؛ زیرا به حوزه پژوهش و فناوری مربوط نمی‌شود. طبیعتاً

*** در انتها، برنامه‌های ممتاز معاونت پژوهشی دانشگاه را برای بهبود فضای آینده پژوهش در کشور جهت استحضار دانشگاهیان ارجمند مطرح فرمایید.**

ما دو برنامه در سطح دانشگاه داریم که برنامه‌های ممتاز و قابل ارائه‌ای هستند و تقریباً در سطح کشور بازخورد گرفته شده و عملاً در سطح ممتازی تأیید شده است. یکی از آن‌ها همان برنامه‌ی راهبردی دانشگاه است که به شکل کاملاً جامع و مطلوبی پوشش داده شده است. دومین مورد هم برنامه ارتقای تراز دانشگاه به سطح ۲۰۰ دانشگاه برتر دنیا است که در سال ۱۳۹۴ به تصویب هیئت‌امانی دانشگاه رسیده است.

ان شاء الله باید تلاش و حمایت کنیم که این اتفاق میسر شود.

واو مثل وقف...

یادداشت

محسن سعادت

دانشجوی دکترای باستان‌شناسی
دانشگاه تربیت مدرس

بخش دوم

با توجه به جایگاه رفیع وقف در فرهنگ اسلامی و توجه عمیق مردم مسلمان و فهیم کشورمان به این موضوع، از دیرباز شاهد نمونه‌های ارزشمند زیادی از عمل به این سنت گرانقدر در ایران اسلامی بوده و هستیم. چراکه صدقات جاریه و به‌خصوص وقف، به‌عنوان یکی از مؤثرترین شیوه‌های انفاق، موجب ماندگاری آثار خیر بخشش مال و کمک به مردم به‌ویژه محرومان و نیازمندان از یک‌طرف و کسب اجر معنوی برای واقف از سوی دیگر می‌گردد. رفع بسیاری از نیازمندی‌های مستمندان و گشوده‌شدن بسیاری از گره‌های اقتصادی با سنت وقف، عملی است. وقف، ثروت و دارایی را به چشمه‌ای همیشه جوشان که هرگز از فیضان و جریان باز نمی‌ایستد تبدیل ساخته و برای همیشه، خیروبرکت را بر بستر زمان و اجتماع جاری می‌سازد و صاحب خویش را از بهره‌های عظیم برخوردار می‌کند. از همین رو، ائمه اطهار (علیهم‌السلام) نیز در اجرای سنت وقف پیش‌قدم بودند. پیامبر اکرم (صلی‌الله علیه و آله) می‌فرمایند: «با مردن انسان طومار زندگی او پیچیده شده و برای همیشه ارتباط او با دنیا قطع می‌گردد، مگر سه گروه:

* دانشمندی که اثری علمی برای هدایت

مردم، از خود به یادگار گذاشته باشد.

* صدقات و خیرات مستمری که مردم از آنها سود برند.

* فرزند صالح و نیک کرداری که پدر و مادر را به دعای خیر یاد کنند.

امام علی (علیه‌السلام) چاه‌ها و باغ‌های بسیاری را که به دست خود احداث کرده بود، در راه خدا و مسلمانان وقف کرد. برخی از این چاه‌ها هنوز در کشور عربستان با عنوان آبار علی (چاه‌های علی) مورد استفاده است.

است. توجه به وقف در دنیا، نشان از آن دارد که ما نیز باید در این زمینه جدی باشیم و خوشبختانه این موضوع در بین اولویت‌های اداره‌ی کل اوقاف و امور خیریه دیده می‌شود.

ورود رسانه‌ها می‌تواند زمینه را برای ورود بیشتر مردم به این حوزه فراهم کند که بسیار مهم و اثربخش است. رسانه باید در حوزه‌ی وقف، نظارت و شفافیت ایجاد کند.

برای مثال؛ وقتی زلزله کرمانشاه روی می‌دهد مردم به نهادها اعتماد نمی‌کنند و به سراغ چهره‌های فرهنگی و ورزشی می‌روند و یا مستقلاً اقدام به کمک به زلزله‌زدگان می‌کنند؛ علت این موضوع بحران عدم اعتماد است. این موضوع به آن دلیل رخ می‌دهد که نظارت و شفافیت وجود ندارد و مردم هنوز محل هزینه کرد کمک‌های خود در اتفاقاتی مثل زلزله بم را نمی‌دانند و این وظیفه رسانه‌هاست که این نظارت و شفافیت را ایجاد کنند؛ کاری که موجب ایجاد اعتماد خواهد شد.

ما می‌بینیم که چهره‌هایی مانند علی دایی یا دکتر زیباکلام در صفحه‌ی اینستاگرام خود میزان پول و محل هزینه را اعلام می‌کنند؛ کاری که ما هیچ‌گاه در جامعه شاهد آن نبودیم و بنابراین به این نتیجه می‌رسیم که اگر رسانه‌ها در حوزه‌ای ورود کنند و وظیفه نظارت و شفافیت را به‌خوبی انجام بدهند ما شاهد از بین رفتن چنین مشکلاتی خواهیم بود.

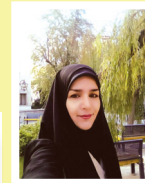
در حوزه‌ی وقف نیز ورود رسانه باید از این منظر باشد تا اعتماد مردم به این حوزه افزایش پیدا کند و راه برای ورود بیشتر مردم به این حوزه باز شود.

اغلب صحابه پیامبر (صلی‌الله علیه و آله و سلم) نیز از خود موقوفاتی را به یادگار گذاشتند، تا آنجا که جابر بن عبدالله انصاری می‌گوید: از یاران پیامبر (صلی‌الله علیه و آله و سلم) کسی نبود که توانایی مالی داشته و چیزی را وقف نکرده باشد.

وقف فقط مختص ایران و یا کشورهای اسلامی نیست به‌طوری‌که در کشور آمریکا ما شاهد حضور موقوفات بسیار زیادی هستیم که تعداد قابل توجهی از آنان در حوزه‌ی علم است و زمینه‌ی بسیار بزرگی را برای رشد علمی این کشور رقم‌زده

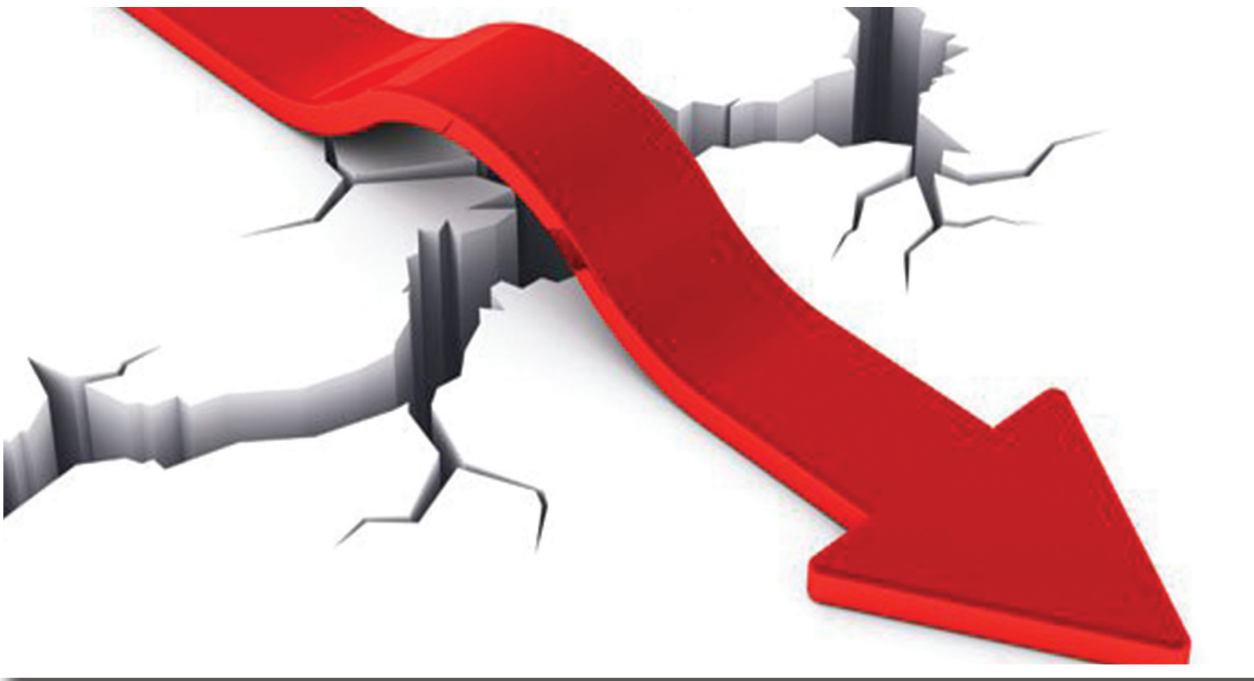

مهمان ناخوانده

زیبا چشمه سفیدی

کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی
دانشگاه تربیت مدرس

برای شناخت هر پدیده‌ای در جهان، واقعاً لازم است ابتدا از آن تعریف مناسب و نسبتاً جامعی داشته باشیم، چرا که بدون دانستن تعریفی مناسب از آن نمی‌توان آن را به خوبی درک نمود. اما مردم عامی در کلامی ساده زلزله را حرکت ناگهانی زمین ناشی از خشم نیروهای ماوراءالطبیعه و خدایان می‌دانند که بر بندگان عاصی و عصیانگر خود که نافرمانی خدای خود را نموده و مرتکب گناهان زیادی شده‌اند می‌دانند.

اگرچه امروزه با گسترش دانش تجربی، این تعریف در زمره‌ی اباطیل و خرافات قرار گرفته، اما فراموش نکنیم که علاوه بر اینکه از دیدگاه علمی به موضوع زلزله توجه کنیم باید به سیر تحولی و پیشرفت علمی و تطابق آن با فرامین دینی و قرآنی نیز توجه داشته باشیم، این امر به وضوح مشخص خواهد شد که در بسیاری از دستوراتی که شاید در زمان‌های گذشته مخالفت با عقل و تجربه انسانی داشته، بعد از مرور چندین سال بواسطه پیشرفت‌های علمی، به علت‌های اصلی آن رسیده‌اند و به حقانیت قرآن و دین اسلام شهادت داده‌اند. ما آیات قرآنی و احادیث زیادی در مورد حوادث طبیعی مثل زلزله و سیل و ... داریم مانند: «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّه كَانَ خَلِيفًا غَفُورًا» (فاطر/ آیه ۴۱)، «خداوند آسمانها و زمین را نگاه می‌دارد تا از نظام خود منحرف نشوند و هر گاه منحرف گردند، کسی جز او نمی‌تواند آنها را نگاه دارد، او بردبار و غفور است»، همانطور که در آیه‌ی شریفه ملاحظه می‌کنید، خداوند متعال در آیه شریفه به این مسأله‌ی مهم اشاره می‌کند، که او علاوه بر قدرت خالقیت خود، قدرت تداوم و یا نابودی آنچه را که آفریده و یا برگرداندن به حالت قبل را نیز داراست. پس او قادر خواهد بود که نظام آفرینشش را بر پایه‌ی استوار سازد که به

عنوان مثال در اثر شیوع و افزایش عملی به هم ریزد و یا در آن دگرگونی ایجاد سازد. یا در آیه ۳۰ سوره شوری می‌فرماید: «وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَ يَغْفُوا عَنْ كَثِيرٍ». و آنچه از مصیبت‌ها به شما برسد به خاطر گناهانی است که خود کسب کرده اید، و از بسیاری نیز درمی‌گذرد. آیه شریفه به این مسئله اشاره دارد که میان رفتار و حوادث تلخ و شیرین زندگی رابطه وجود دارد و اینکه مصیبت‌ها جنبه هشدار دارد و اگر این حوادث انتقامی بود نزد خداوند عفو و بخشش از گناهان کثیره انسان در کار نبود و یکی از سنت‌های الهی رشد مردم در لا به لای حوادث و آزمایشات پی در پی است. از دیدگاه علم برای زلزله تعریف‌های متعددی بیان شده از جمله محمود صداقت می‌گوید: «زمین‌لرزه عبارت است از حرکات و لرزش‌های ناگهانی و گذرا در زمین که از ناحیه محدودی منشأ می‌گیرد و از آنجا در تمام جهات منتشر می‌شوند.» یا در فرهنگ آکسفورد آمده است: «حرکات ناگهانی و شدید سطح زمین» و ... زلزله‌ها در جاهایی که صفحه‌ها با هم اصطکاک دارند یا جاهایی صفحه‌ها در مقابل هم واقع هستند و یا جاهایی که صفحه‌ها به درون زمین فرو می‌روند مشاهده می‌شوند. مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز دنیا عبارت‌اند از: کمربند

چین خورده آلپ- هیمالیا، کمربند اطراف اقیانوس آرام و کمربند میانی اقیانوس اطلس. کمربند چین‌خورده آلپ- هیمالیا: جایی که پوسته آسیا - اروپا (اوراسیا) به صفحه آفریقا- هند برخورد می‌کند. در کشورهای ایتالیا، یونان، ترکیه، ایران، شمال هند. ایران توسط گسل‌های اصلی و فرعی باروندهای مختلف پوشیده شده است. گسل بم با راستای عمومی شمالی- جنوبی از نزدیکی شهر بم عبور می‌کند. از آنجایی که این گسل در شرق بم از کنار شهر بروات عبور می‌کند، گسیختگی‌های سطحی ایجاد شده پس از زلزله بم در پیرامون شهر بم و بین شهرهای بم و بروات مشاهده شد. زمین‌لرزه ۵ دی‌ماه ۱۳۸۲ بم در ساعت ۵:۲۶:۲۶ به وقت محلی (ساعت ۱:۲۶:۲۶ GMT) ۲۶ دسامبر ۲۰۰۳ به وقت بین‌المللی (GMT) در شهر تاریخی بم در جنوب شرقی کشور و در جنوب شرقی کرمان رخ داد. این زلزله در ساعات آغازین بامداد که اکثر ساکنان بم خواب بودند اتفاق افتاد، که این مسئله را می‌توان به‌عنوان یکی از عوامل تشدید تلفات جانی در نظر گرفت. آمار تلفات رسمی بیش از ۲۵۰۰۰ نفر و مجروحان حدود ۵۰۰۰۰ نفر اعلام گردید. بیش از ۱۰۰۰۰۰ نفر نیز بی‌خانمان شدند. باز این پدیده‌ی طبیعی برای مردم ایران که هنوز تراژدی غم‌انگیز

حاضر در دانشگاه‌های دنیا درآمد ناشی از سرمایه‌گذاری عملیاتی رو به افزایش است و درآمد ناشی از کمک‌های دولتی در حال کاهش می‌باشد.

وی ادامه داد: ما چاره‌ای نداریم به جز اینکه به ارزش‌آفرینی توجه کنیم و بابت آن درآمد کسب نماییم تا بتوانیم دانشگاه را زنده نگه داریم. ما باید هدف‌ها و استراتژی‌های توسعه کشور را بفهمیم و چالش‌های علم و فناوری را شناسایی کرده و بتوانیم برای آنها هدف‌گذاری کنیم. همچنین ارتباط بنگاه‌های اقتصادی با مراکز دانشگاهی و دولت باید هماهنگ شود تا دانشگاه‌ها ارزش ایجاد کنند و از این روند رو به سقوط کیفیت آموزش عالی جلوگیری کنند.

بر لزوم درآمدزایی دانشگاه‌ها از طریق ارزش‌آفرینی تاکید شد

موتور تولید علم و فناوری هستیم. دکتر مشایخی خاطر نشان کرد: در حال

می‌باشد و در ایران بودجه سرانه هر دانشجو کمتر از درآمد سرانه است و این بدان معناست که ما در حال خاموش کردن

در سی‌امین نشست مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه که ۲۷ بهمن ماه برگزار شد، دکتر علینقی مشایخی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف بر لزوم درآمدزایی دانشگاه‌ها از طریق ارزش‌آفرینی تاکید کرد.

دکتر مشایخی در این نشست طی سخنانی اظهار داشت: چالش اصلی دانشگاه‌های ایران در دهه‌های آینده، عدم توازن میان درآمد و هزینه آنهاست و دانشگاه‌ها چند سالی است که از فقر بودجه‌ای و مالی رنج می‌برند که این امر به کیفیت آنها آسیب می‌زند.

وی افزود: بررسی دانشگاه‌های معتبر جهان نشان می‌دهد هزینه هر دانشجو در سال چند برابر هزینه سرانه کشور

روزنگار

محمدعلی حسینی نیک

کارشناسی ارشد مدیریت سازمان های دولتی

ما «هواپیمای عمود پرواز» نیستیم

افقی. حرکت عمودی یا روحانی عبارت است از تعالی معنوی انسان و تقرب به سوی خداوند و حرکت افقی یا جسمانی برابر است با پیشرفت زندگی مادی و افزایش رفاه مادی. اما تمدن غرب به افزایش رفاه مادی توجه کرده و تعالی معنوی را از نظر دور داشته است.

همان طور که در یادداشت قبلی عنوان شد، یکی از دلایل زوال تمدن اسلامی عدم توجه اندیشمندان مسلمان به زندگی دنیوی مسلمین بود. البته قبل از ادامه بحث باید یادآور شوم که نه تمدن غرب به صورت کامل بعد روحانی را فراموش کرد و نه اندیشمندان مسلمان به صورت کامل توجه به ابعاد زندگی مادی را از یاد بردند. بلکه منظور آن است که در هر دو تمدن به صورت غیرعادلانه‌ای به یکی از ابعاد حرکت انسانی توجه شده است. هم تمدن غرب در بعضی زوایای خود به بعد معنوی انسان توجه کرده و هم اندیشمندان مسلمان به زندگی مادی پرداخته‌اند.

مثلاً در میان اندیشمندان غربی نمی‌توان نظرات بزرگانی همچون کانت را از نظر دور داشت که خداوند، دین و نیاز انسان به آن دو را توسط عقل عملی اثبات کرده‌اند. یا در مثالی دیگر ماکس وبر که از اندیشمندان مؤثر در ساخت تمدن فعلی غرب است، در کتاب «اخلاق پروتستانی و روح سرمایه‌داری» تحلیل خوبی را از تأثیر دین و نگاه آخرت‌گرایانه‌ی متقدمان نظام سرمایه‌داری ارائه می‌دهد. در تمدن مسلمین^۱ نیز بزرگانی چون فارابی و شیخ‌الرئیس بی‌توجه به زندگی مادی نبوده‌اند. خواجه‌نصیرالدین طوسی به صورت عمیقی با سیاست در آمیخت و علاوه بر رام کردن وحشی‌های مغول، مقدمات سقوط حکومت ظالمانه عباسیان را فراهم نمود

و البته دیگرانی که در زمینه‌ی زندگی دنیوی و علوم آزمایشگاهی و تجربی قدم‌ها برداشته‌اند. پس وقتی بیان می‌شود تمدن غرب یک‌بعدی است و به تعالی معنوی توجه نمی‌کند یا وقتی مدعی می‌شویم که اندیشمندان مسلمان در آسمان سیر می‌کردند و کاری به زندگی مادی نداشتند، سخن از روی تساهل و تسامح گفته‌ایم. هر دوی این تمدن‌ها به ابعاد مختلف پرداخته‌اند. اما تمدن غرب تمرکز خویش و فرآیندهای نظام‌سازی‌اش را بر مبنای توجه به دنیا بنا کرده؛ اندیشمندان مسلمان نیز بسیار کمتر از آنچه باید به زندگی مادی پرداخته‌اند و کمتر به سراغ ابزارهای حلال مشکلات اجتماعی رفته‌اند.

برویم به سراغ تیترا: «ما هواپیمای عمود پرواز نیستیم». یعنی چه؟ حتماً می‌دانید هواپیمای عمود پرواز چیست و چگونه کار می‌کند. هواپیماهای عادی برای پرواز، ابتدا باید یک مسیر مشخصی را روی زمین و به صورت «افقی» طی کنند، به یک سرعت مشخصی برسند و سپس از زمین کنده‌شده و پرواز کنند. اما این هواپیماها مشکلات زیادی را ایجاد می‌کردند؛ به خصوص در شرایط جنگی. از این رو متخصصین مربوطه دست به طراحی نوعی از هواپیما زدند که برای پرواز کردن (حرکت عمودی) نیازی به حرکت افقی روی زمین نداشت.

به نظر نگارنده، ما انسان‌ها شبیه هواپیماهای معمولی هستیم. هدف این هواپیماها پرواز است، اما برای پرواز نیازمند حرکت افقی روی زمین هستند. آن‌ها مسیر روی زمین را طی نمی‌کنند که مسیری را روی زمین طی کرده باشند، آن‌ها می‌خواهند پرواز کنند، ولی برای پرواز باید به سرعت

مشخصی برسند. ما انسان‌ها هم در دنیا زندگی نمی‌کنیم و به معاش نمی‌پردازیم که فقط چند صبحی پر و خالی شویم. هدف ما والاتر از این‌هاست. اما عموم مردم برای رسیدن به آن هدف نیازمند طی یک مسیر مشخص روی زمین‌اند. عمیقاً باور دارم که «من لا معاش له، لا معاد له». «آسمان فرصت پرواز بلندی است، ولی... قصه آن است چه اندازه کبوتر باشی» و یک کبوتر هم قبل از بزرگ شدن نمی‌تواند پرواز کند. او باید مدتی را بخورد و بیاشامد تا بال‌هایش برای پرواز بلند آماده شوند.

مراکز اندیشه‌ورز نظام‌سازی ما باید بدانند که هدف از ساخت تمدن اسلامی نه حرکت افقی، بلکه حرکت عمودی ماست. اما برای یک حرکت عمودی بلند و کبوتر شدن نیازمند آنیم که کمیت‌مان در حرکت افقی لنگ نزند. مردمی که با فقر و نداری و شرمندگی جلوی خانواده دست به گریبان‌اند هیچ‌وقت نخواهند توانست به هدف تقرب به خداوند دست یابند.

زیاده‌گویی است اما؛ هواپیما هیچ‌گاه از حرکت افقی دست نمی‌کشد حتی زمانی که در اوج است!

کمربندها را محکم ببندید...

منابع

- ۱- اصرار دارم از عبارت تمدن مسلمین استفاده کنم. قطعاً تمدنی که ائمه هدی (علیه‌السلام) خانه‌نشین و زندانی و محصور باشند اما هر ارادلی بتواند ذیل عناوین پرطمطراقی مثل کلام و فلسفه و فقه و حکمت نظرات سبک خویش را ارائه دهد و مسلمین را از صراط مستقیم به انحراف کشاند یک تمدن اسلامی نیست. آن تمدن، تمدنی است که توسط مسلمانان بنا شده و لزوماً ربطی به اسلام ندارد.

حقوق شهروندی و شهروند حقوقی

یادداشت

فاطمه خوشوقت

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق

بخش دوم

در جامعه اسلامی امکان استفاده و برخورداری از حقوق شهروندی برای تمام شهروندان وجود دارد و در این زمینه هیچ تفاوتی میان شهروندان وجود ندارد. در نهج البلاغه نیز امیرمومنان علی(علیه السلام) به این مهم اشاره و تأکید فرموده است. حضرت با نگاه ویژه خود خلقت برابر انسان‌ها را می‌پذیرند. در کانون توجه قرار دادن نوع انسان، فارغ از قوم و قبیله و دین و مذهب، محور سیاست‌های حضرت علی(علیه السلام) را تشکیل می‌داد.

در نهج البلاغه بارها توصیه اکید حضرت به تلاش و کار برای تمام شهروندان آمده است؛ یعنی ایشان برخورداری از حقوق شهروندی را برای همه شهروندان یک حق تلقی می‌کردند و رعایت آن را بر حاکم، لازم و واجب می‌شمردند. در سفارش‌های آن حضرت به مالک اشتر درباره‌ی شهروندان آمده است: پس آن‌ها دودسته‌اند: دسته‌ای برادر دینی تو هستند و دسته‌ی دیگر در آفرینش با تو همانند.

حقوق شهروندی، مجموعه حقوقی است که افراد به اعتبار موقعیت شهروندی خود دارا می‌شوند و در واقع اطلاقی عام بر مجموعه امتیازات مربوط به شهروندان و نیز مجموعه قواعدی است که بر موقعیت آنان در جامعه حکومت می‌کند. دارنده‌ی این حقوق؛ یعنی شهروند، به یکایک افرادی که در جامعه زندگی می‌کنند، اطلاق می‌شود. به عبارت دیگر، مجموعه حقوق و امتیازاتی که به شهروندان یک کشور با لحاظ کردن دو اصل کرامت انسانی و منبع تبعیض، برای فراهم‌سازی

هم برخوردار باشند. اگر دزدی در خانه یک غیرمسلمان را بشکند و برود دزدی کند، آن دزد را هم مجازات می‌کنند. در مجموع، بین کسانی که به نظام معتقدند و کسانی که مخالف نظام‌اند، در حقوق شهروندی تفاوتی نیست. می‌توانند زندگی کنند».

رهبر انقلاب همچنین در دیدار نمایندگان هم‌وطنان مسیحی و شماری از اسقف‌های اعظم کلیساهای ایران با ابراز خشنودی از احساس آرامش، امنیت و آسایش اقلیت‌های دینی اعم از مسیحی، یهودی و زرتشتی در ایران افزوده‌اند: «در نظام اسلامی، همه از حقوق شهروندی برخوردارند».

همچنین ایشان در دیدار دیگری با اعضای مجلس خبرگان، با تأکید بر اینکه اکثریت مردم و مسئولان به اصول نظام و انقلاب معتقدند، تصریح کرده‌اند: «این اصول باید مبنای همکاری و اتحاد ملی قرار گیرد و اقلیتی هم که این اصول را قبول ندارند، به‌عنوان «شهروند» از حقوق عمومی برخوردار هستند».

در لسان رهبر معظم انقلاب، حقوق شهروندی نباید به‌عنوان یک امر وارداتی

اما در رابطه با حقوق شهروندی از دیدگاه رهبر معظم انقلاب باید گفت که ایشان در این زمینه عبارتی دارند و می‌فرمایند: «انقلاب اسلامی مقوله شهروندی را در ایران احیا کرد. ما قبل از انقلاب اسلامی چیزی به نام حقوق شهروندی نداشتیم. آن چیزی که در ایران مطرح بود بحث ارباب، رعیت، عبد و مولا بود نه بحث شهروندی. لذا انقلاب اسلامی را بانی مقوله شهروندی معرفی می‌کنند و شهروندی که ایشان مطرح می‌کنند شهروند کریمانه و متعالی است که هم توجهی به حقوق انسانی آن مطرح می‌شود و هم تکالیف دینی که برای او کرامت ایجاد کرده‌اند. این مقوله دوگانه در هیچ فلسفه‌ی سیاسی در دنیای معاصر وجود ندارد. معمولاً حقوق شهروندی در فلسفه سیاسی غرب حقوقی است که انسان‌ها به‌صورت قراردادی و قرارداد اجتماعی و وضعیت طبیعی در جامعه پیدا می‌کنند و هیچ حق ماورایی و حق الوهیتی که انسان‌ها را متعالی کند، آنجا دیده نشده است.»

تلقی گردد و نباید آن را به یک امر افراطی فروکاست: «تأمین حقوق شهروندی و آزادی نیز به شکل صحیح و منطقی و نه «افراطی و تقلیدی» باید به‌عنوان دیگر شاخص‌های چشم‌انداز حرکت ده‌ساله نظام و برنامه چهارم توسعه مورد توجه قرار گیرد».

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری حقوق شهروندی را در مقوله‌هایی همچون حق زندگی، حق دادخواهی، حقوق انسانی، حقوق سیاسی و... می‌داند. ایشان در این زمینه معتقدند: «البته کسی که دشمن نظام است، این‌طور نیست که نمی‌تواند در این نظام زندگی کند؛ نه. مخالفان اسلام می‌توانند در این نظام زندگی کنند؛ کسانی هم که اسلام را اصلاً قبول ندارند، می‌توانند در این نظام زندگی کنند. اسلام نگفته که هر کس در ظل نظام اسلامی زندگی می‌کند، باید معتقد به اسلام و مبنای اسلام باشد؛ نه. زندگی کنند و از حقوق شهروندی و امنیت

بر همین اساس باید همه شهروندان در تمام حقوق و امتیازات باهم برابر باشند که از جمله این‌ها تساوی در تقسیم بیت‌المال، تساوی در بهره بردن از انصاف حاکم، تساوی در اجرای قانون، برابری در فرصت‌ها و مسئولیت و وظیفه دولت در قبال همه طبقات جامعه است. حتی در کلام امام در نهج البلاغه توصیه ایشان به تلاش برای جلب رضایت عوام تا خواص را می‌بینیم: «ولیکن احب الامور الیک اوسطها فی الحق، و اعمها فی العدل، و اجمعها لرضی الرعیه، فان سخط العامه یجحف برضی الخاصه و ان سخط الخاصه یغتفر مع رضی العامه»^۱

زمینه رشد شخصیت فردی و اجتماعی شهروندان در نظام حقوقی هر کشور تعلق می‌گیرد، حقوق شهروندی نام دارد و مجموعه قوانین و امتیازات مربوط به حقوق شهروندان به حقوق فردی؛ مانند آزادی بیان، حقوق مربوط به گروه‌ها و اقشار مختلف جامعه، همچون حق برخورداری از انرژی تقسیم می‌شود. از جمله حقوق شهروندی می‌توان به مواردی از قبیل: حقوق اساسی، حق استخدام شدن، حق انتخاب کردن و انتخاب شدن، حق گواهی دادن در مراجع رسمی، حق داوری و مصدق واقع شدن، مفهوم می‌یابد.

منابع
۱- (نهج البلاغه، ن ۵۳، ص ۹۹۳)

به نام خالق بی‌رنگی

دلتن‌نشته

نازنین داراب‌زاده

دانشجوی دکترای بیوتکنولوژی
مواد غذایی دانشگاه تربیت مدرس

بنفش و زرد و سبز و سفید و قرمز ...

چه کودکانه بازی رنگ‌ها را راه
انداخته‌اند!

یادشان رفته رنگ بی‌رنگی روزهای
پرتالتهاب تو را ...

یادشان رفته چه مردانه، رنگ خدا
می‌زدی بر قامت زخمی کویر و خلیج،
در شب‌های تبار یا زهرایات ...

یادشان رفته چه غریبانه قمار جان
می‌کردی و مجنونانه حماسه‌ی عشق
می‌آفریدی!

غیور برادرم!

چقدر جای خالی‌ات این روزها به چشم
می‌آید!

بی‌کرانگی یادت در وسعت قلب کوچکم
نمی‌گنجد...

یاد غربت دلاوری‌هایت

یاد گمنامی‌های داوطلبانه‌ات

یاد غیرت حیدری‌ات...

برای من رنگ فقط رنگ سربند "یا
حسینی" است که فریاد «هل من ناصر
ینصرنی» اش را در ماورای زمان، جانانه،
لیبیک گفتی.

برای من رنگ فقط سیاهی چشمان
پدری است که سال‌ها به راه آمدنت
خیره ماند ...

برای من رنگ فقط، سپیدی موی مادری
است که بی‌انصافی‌هایمان نمک شد بر
زخم عمیق دلتنگی‌هایش...

برادرم!

این روزها جای خالی است ...

به‌قدر تمام ذکرهای عاشقانه‌ات ...

به‌قدر تمام رشادت‌های مردانه‌ات ...

به‌قدر تمام ایثارت ...

به‌قدر تمام چشم‌پوشیدن‌هایت از رنگ و
لعب هفتاد رنگ زندگی!

به خدا، زمین به حرمت خون توست که
استوار ایستاده

و زمان از شرم نجابت «امن یجیب»‌هایت
آرام گرفته

وگرنه ما و زمین و زمان را مجالی برای

آرامش نیست ...

قلمم بشکند و واژه واژه‌ام خاکستر شود اگر
جز به حرمت قداست نگاهت، بنویسم!

روسیاهی‌اش برای من، اگر روزی «مرد» را
جز تو معنا کنم!

صلابت قدم‌هایت وقتی می‌رفتی که
عاشقانه پای دیگرت را روی مین جا
بگذاری، تنم را می‌لرزاند ...

تو تلخ واژه‌ی مصلحت را به آتش کشیدی
و تردید را به سخره گرفتی ...

سردار بی‌دست!

معراج را برایم تو معنا کردی وقتی قنوت
عشق بجا آوردی و چه کافی بود همان
یک دست برای لبریز شدنت از باران مهر ...

اعتبار خاک تویی!

«فتبارک‌الله احسن‌الخالقین» را برای تو

گفت که زیبا آفریده‌اش بودی! و سجده
بر تو را واجب کرد که امتحان یقین را
یک‌بار نه، که هزاربار پس دادی!

خلیل‌وار اسماعیل وجودت را بارها به
مسلخ بردی و چه بی‌ادعا! مشق بندگی
کردی

و جبروت خدا لرزید از بزرگی اطاعتت،
تویی که مصداق روح خدایی ...

و چه زیبا لحظه‌ای بود آن‌دم که
پروردگارت نازت را خرید و فخرت را
فروخت به فرشتگان بارگاهش ...

برادرم!

برای حال این روزهایمان دعا کن

به حرمت نفس‌های مسیحایی‌ات

به تقدس لحظه‌های معصومانه‌ی غربت
و

به مظلومیت حسینی‌ات!

دعایمان کن که تو خود، آیه آیه اجابتی
...

برای حال دلهامان دعا کن که یارای
شرمندگی‌مان نیست ...

برایمان عشق دعا کن

و دل‌های روشن، به‌روشنی شب‌های پر
نجوای عملیات ...

برایمان عاقبت‌به‌خیری دعا کن

و قرار جان

و آرام دل ...

باشد که دلارامت به حرمت دلبری‌های
آسمانی دردانه بنده‌اش، ما را نیز اجابت
کند ...

برایم
سردار
کنم

اول و آخر تدریس او بود. اول مهر ۵۹ حکم استخدامی ابراهیم برای منطقه ۱۲ آموزش و پرورش تهران صادر شد، اما به خاطر شرایط جنگ دیگر نتوانست به سر کلاس برود. در آن سال مشغولیت‌های ابراهیم بسیار زیاد بود؛ تدریس در مدرسه، فعالیت در کمیته، ورزش باستانی و کشتی، مسجد و مداحی در هیئت و حضور در بسیاری از برنامه‌های انقلابی و... که برای انجام هر کدام از آنها به چند نفر احتیاج است!

او اهل ورزش بود. با ورزش پهلوانان یعنی ورزش باستانی شروع کرد. در والیبال کشتی بی نظیر بود. هرگز در هیچ میدانی پا پس نکشید و مردانه می‌ایستاد. مردانگی او را می‌توان در ارتفاعات سر به فلک کشیده گیلان غرب تا دشت‌های سوزان جنوب مشاهده کرد. حماسه‌های او در این مناطق هنوز در اذهان یاران قدیمی جنگ تداعی می‌کند. در والفجر مقدماتی پنج روز به همراه بچه‌های گردان‌های کمیل و حنظله در کانال‌های فکه مقاومت کردند، اما تسلیم نشدند.

سرانجام در ۲۲ بهمن سال ۱۳۶۱ بعد از فرستادن بچه‌های باقیمانده به عقب، تنهای تنها با خدا همراه شد. دیگر کسی او را ندید.

او همیشه از خدا می‌خواست گمنام بماند، چراکه گمنامی صفت یاران محبوب خداست. خدا هم دعایش را مستجاب کرد. ابراهیم سال‌هاست که گمنام و غریب در فکه مانده تا خورشیدی باشد برای راهیان نور ...

سلام بر ابراهیم

و مسلط به مسائل، جلسه پرسش و پاسخ راه انداخت. آن شب همه سؤالات بچه‌ها جواب داده شد. وقتی جلسه آن شب به پایان رسید ساعت دونیمه شب بود!

سال تحصیلی ۵۹ - ۵۸ آقای هادی به‌عنوان دبیر نمونه انتخاب شدند. هر چند که سال

دانش‌آموز بود. در آن زمان که جریان‌های سیاسی فعال شده بودند، ابراهیم بهترین محل را برای خدمت به انقلاب انتخاب کرد. فراموش نمی‌کنم، تعدادی از بچه‌ها تحت تأثیر گروه‌های سیاسی قرار گرفته بودند. یک‌شب آن‌ها را به مسجد دعوت کرد. با حضور چند تن از دوستان انقلابی

سحر خانجانی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم زیستی
دانشگاه تربیت مدرس

ابراهیم می‌گفت: اگر قرار است انقلاب پایدار بماند و نسل‌های بعدی هم انقلابی باشند، باید در مدارس فعالیت کنیم، چراکه آینده مملکت به کسانی سپرده می‌شود که شرایط دوران طاغوت را حس نکرده‌اند!

وقتی می‌دید اشخاصی که اصلاً انقلابی نیستند، به‌عنوان معلم به مدرسه می‌روند خیلی ناراحت می‌شد. می‌گفت: بهترین و زنده‌ترین نیروهای انقلابی باید در مدارس و خصوصاً دبیرستان‌ها باشند!

برای همین، کاری کم در دسر را رها کرد و به سراغ کاری پردردسر رفت، با حقوقی کمتر! به تنها چیزی که فکر نمی‌کرد مادیات بود. می‌گفت: روزی را خدا می‌رساند، برکت پول مهم است، کاری هم که برای خدا باشد برکت دارد.

در کلاس‌داری بسیار قوی بود، به‌موقع می‌خندید. به‌موقع جذبه داشت. زنگ‌های تفریح را به حیاط مدرسه می‌آمد. اکثر بچه‌ها در کنار آقای هادی جمع می‌شدند. اولین نفر به مدرسه می‌آمد و آخرین نفر خارج می‌شد و همیشه در اطرافش پر از

سفر شلمچه به تبریز

مریم آریان

دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات فارسی
دانشگاه تربیت مدرس

خاکی که می‌دانم خدایش برگزیده است

قطره به دریا ریخته در اصل، من هم یک قطره‌ی خاکم که در خاک آرمیده است

ای خاک ای هم مرده هم زنده!! خداوند

از روح خود در چشم تو لاله دمیده است

ای خاک ای انسان بالقوه، شلمچه!؟

خیلی برایت مادرت زحمت کشیده است

به مادرت ایران بگو قطعا شلمچه

نه خاک نه انسان، و بلکه یک پدیده است

جلسه هفتگی هیئت محبین اهل بیت (علیهم السلام) با حضور حجت الاسلام والمسلمین رستمی برگزار شد

قرار می‌دادند. نقدهایی هم که بر دین اسلام وارد می‌آورد نظیر بحث‌های مربوط به حقوق زنان و ... نیز حاصل همین بی‌توجهی به ابعاد و جامعیت دین اسلام است.

ایشان در بخش دوم سخنان خود به هدفمندی انسان پرداختند و با اشاره به آرزوی همراهی با اهل بیت که در اکثر زیارت‌نامه‌ها به آن اشاره شده بیان داشتند: این مطلب لزوم شناخت بیشتر امام زمان (عج) و همراهی با آن را می‌رساند. شرکت کردن در مجالس و هیئت‌هایی که در مورد مصائب و مناقب اهل بیت برگزار می‌شود در اثر گرایش به اهل بیت (علیهم السلام) است و شرکت در این مجالس می‌تواند تمرینی برای آمادگی مومنین باشد تا در میدان عمل جای تردید برای انتخاب درست و غلط نداشته باشند. لازم به ذکر است در پایان این مراسم نیز ذاکر اهل بیت آقای احمد طاهر به مداحی و نوحه‌سرایی پرداختند و سپس از حاضرین در مراسم پذیرایی شام به عمل آمد.

چهارمین جلسه از جلسات هفتگی هیئت محبین اهل بیت (علیهم السلام) با سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین رستمی معاون محترم فرهنگی-سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مداحی ذاکر اهل بیت آقای احمد طاهر در شامگاه سه شنبه ۹۶/۱۰/۱۹ بعد از نماز مغرب و عشاء در مسجد قدس دانشگاه برگزار شد. در ابتدای این مراسم حجت الاسلام والمسلمین رستمی به سخنرانی پرداختند و محوریت سخنان خود را به موضوع جامعیت دین اسلام اختصاص دادند. ایشان با اشاره به اینکه دین اسلام دینی جامع و کامل است و تمام جوانب دنیوی و اخروی انسان را در بر می‌گیرد آن را با دین مسیحیت مقایسه نموده و بیان داشتند: دین مسیحیت، دینی آن‌جهانی است و نسبت به مسائل دنیوی بی‌توجه بوده است حال آنکه مثلاً حضرت امیرالمومنین علی (علیه‌السلام) در دوران خلافت خود به نیازهای مادی فرودست‌ترین طبقات شامل نان و آب و مسکن توجه داشتند و مسائل اقتصادی را هم در کنار مسائل اخروی مورد ملاحظه

این شعر آری از زبان یک شهید است

همراه یک نامه به دست من رسیده است

من زده‌ام، به مادرم این را بگوئید

مادر که حتی مستطیلیم را ندیده است

اسم من عباس است، و فامیلیم راد

من را خدا از خاک تبریز آفریده است

تا جنگ پیش آمد، و رفتم به شلمچه

این جای نامه چند قطره خون چکیده است

یکسان شدم با خاک بعد از مرگ، این خاک

باتشکر از روابط عمومی دانشگاه

مطالب مندرج در نشریه، فقط بیانگر دیدگاه های نویسندگان است. چشمه در چکیده سازی و ویرایش مطالب آزاد است. استفاده از مطالب نشریه، با یاد منبع، مانعی ندارد

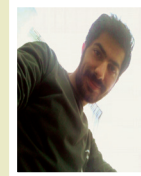
صاحب امتیاز: دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس
مدیرمسئول: حجت الاسلام دکتر علی فلاح رفیع
سر دبیر و دبیر تحریریه: دکتر حمید مطهری
مدیر اجرایی و ویراستار: سودابه شجاعی
محرر طرح: موسسه فرهنگی هنری کیمیای مهر معرفت

د و هفته نامه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و خبری دانشگاه تربیت مدرس

سال پنجم، شماره پنجاه و پنج نیمه دوم دی ماه ۱۳۹۶ (ژانویه ۲۰۱۸)

نگاه آفتاب‌های صبح

یادداشت

مسعود ساسانیان

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی دانشگاه تربیت مدرس

آفتاب وسط اتاق و من این صحنه رو تماشا می‌کنم. این یعنی من بیکارم. فقط ده صبح است که آدم بیکار میتونه از این شکار لحظه‌ها کنه. ظهر با دوستانم قرار بیرون دارم. اینکه از بابام سوئیچ بگیرم که خودش شامل مراحل پیچیده‌ی سرکوفت خوردن داره به کنار. جیب‌های مبارکم پاک‌تر از قلب نوزاد شده. دیگه پول ندارم روزنامه بخرم و دنبال کار بگردم. صدای بابام از سر سفره میاد. فک کنم سوخت‌گیری کرده و میخواد موتور غر زدن رو روشن کنه.

نپوشی؟
در جواب می‌گفتم: "ای‌وای حواسم نبود. دیر شده بود متوجه نشدم."

سرکوفت از پدر در حال بهتر از بی‌پولی جلوی دوستانم بود. نقشه چند باری بود که جواب میدادم. عملیات موفقیت‌آمیز بود. حالا آفتاب پیشروی میکنه روی فرش. کم‌کم باید عملیات تعویض شلوار رو پیاده کنم تا به‌موقع برسم. در آخرین حساب سرانگشتی دیشب تو میدون تره‌بار بابام قریب به دوپست هزار تومن پول داره تو شلوارش. لامصب پول که تو جیب آدم هست یه اعتماد به نفس محبوبی تو دل آدم فرش پهن میکنه. مثل تیری تو چله‌ی کمون، منتظرم بابام به دستشویی یا حمام بره که تیر خلاص رو بزنم. دوستانم زنگ میزنن که دیر نکنی. تو دلم میگم: "بابام دیر نکنه به‌موقع میام."

خیره شده بودم به زمین و به رابطه بیکاری و ده صبح و آفتاب روی فرش و جابه‌جا شدن شلوارا فکر می‌کردم که صدای امیدبخش هواکش دستشویی اومد. حس گنگسترهای خونسرد فیلمارو داشتم. ساعتی رو نگاه کردم. ده دقیقه زمان داشتم. ده دقیقه حداقل زمان توقف بابام تو اونجاست. حاضر شدم. موقع رفتن بلند داد زدم که ماشین رو میبرم. وضعیت بابام خلع سلاح بود که به تهدید همیشگی بسنده کرد: "اگه بردی شب نیا خونه!"

به آسمون نگاه کردم. امیدوارم شب تو پارک خیلی سرد نباشه.

و بترین گوشت با من بود. اگر بیکار نبودم آن قدر سرزنش نمی‌شدم. در همین وانفسا که بابام شلوارا رو به مامانم نشون میداد که ثابت کنه در قیاس با من مثل مانکن میمونه جرقه‌ای به سرم زد. دیدم که من و بابام که هم سایز هستیم. رنگ شلوارا مونم که یکی هست. نقشه‌های شومی تو سرم می‌پروروندم. شلوار بابام چشمه‌ی امیدم بود. کورسوی نوری در تاریکی. برنامه‌ریزی کردم تا در مواقع احتیاج و ضرورت شلوار بابامو اشتباهی بیوشم تا از لحاظ اقتصادی خودمو تأمین کنم. وقتی که برمی‌گشتم خونه، بابام می‌گفت: "تو دانشگاه چی بهتون یاد دادن؟ یاد ندادن که شلوار باباتو اشتباه

واسه من گستاخ میشی قلمبه‌سلمبه حرف میزنی. نون دادم خوردی شلوار از تنت بالا نمیداد" میگم "بابا خوبه ما، هم سایز هستیما". اینو که گفتم چشاش گرد شد و هیچی نگفت. ترک محل برای حفظ جانم گزینه‌ی خوبی بود. اومدم تو اتاق صدای بابام هنوز میومد که به مادرم می‌گفت: "این همه خرجش کردم که بشه این! بره دانشگاه بعد بشینه بگه هم سایز منی"

بلند می‌گفت که بشنوم: "بین خانم شما که سواد داری من سایز ۳۴ این و بترین گوشت سایزش ۳۵"

چند روز پیش به داداش کوچیکم می‌گفتم "باباجان سعی کن موفق بشی تو زندگیت، این داداشت رو ببین! هر چی میشی مثل این نشو. دشمن شادم نکن"

یه نگاه به خودم کردم دیدم تنها امتیاز منفی من ۲۰ کیلو اضافه وزنمه. فقط همین. آخه چرا باید یه جوون تپل و پر این‌جوری مورد شماتت قرار بگیره. رو می‌کنم به بابام میگم "پدرجان بهتر نیست از من قهرمان‌سازی کنی برای داداش کوچیکم"

نفهمیدم چی شد غضب کرد، گفت "

